

Διαχείριση μεταναστευτικών ροών - Κοινωνική Ένταξη των μεταναστών και τοπική αυτοδιοίκηση

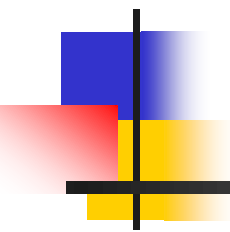
ΚΣΤ' Εκπαιδευτική Σειρά «Αλέξανδρος Σβώλος»

Κοσμίδης Σ. Μιχαήλ

MSc, Απόφοιτος Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης,
Προϊστάμενος Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής,
Υ.Μ.Α.

Αθήνα, Απρίλιος – Ιούλιος 2020

2^η Παρουσίαση

Οι εμπλεκόμενοι φορείς στη μεταναστευτική διαδικασία

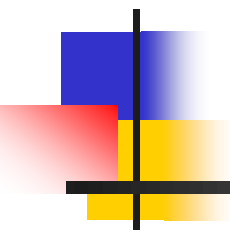

Θεματικές ενότητες

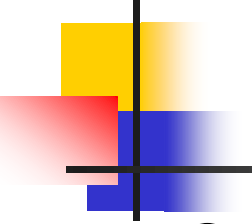

- Διεθνές – Περιφερειακό επίπεδο (I)
- Ευρωπαϊκό επίπεδο (II)
  - Οι θεσμοί της ΕΕ που εμπλέκονται στις διαδικασίες διαμόρφωσης της ευρωπαϊκής μεταναστευτικής πολιτικής (II1)
  - Οι θεσμοί της ΕΕ που εμπλέκονται στις διαδικασίες υλοποίησης της ευρωπαϊκής μεταναστευτικής πολιτικής (II2)
  - Οι κοινωνικοί εταίροι που επηρεάζουν τη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής μεταναστευτικής πολιτικής (II3)
- Εθνικό επίπεδο (κεντρική διοίκηση, περιφερειακή διοίκηση & αυτοδιοίκηση) (III)

Διεθνές – Περιφερειακό επίπεδο (I)

Διεθνές – Περιφερειακό επίπεδο (1 από 6)

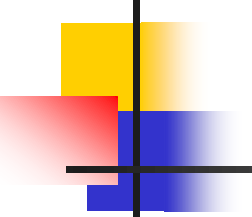

Οργανισμός
Ηνωμένων Εθνών
(ΗΕ / UN)

Μια από τις
θεματικές του
Οργανισμού πλέον:
η προστασία των
προσφύγων και η
διαχείριση της
διεθνούς
μετανάστευσης

Σύστημα οργανισμών

- έχουν ειδικό καθεστώς (special status / λ.χ. UNICEF, UNHCR),
- είναι ειδικευμένοι οργανισμοί (specialized agencies / τεχνικά, οικονομικά, επιστημονικά, κοινωνικά ζητήματα / λ.χ. ILO) &
- είναι συνδεδεμένοι με τα ΗΕ (related organizations / συμφωνία με ΗΕ / λ.χ. IOM).

Διεθνές – Περιφερειακό επίπεδο (2 από 6)

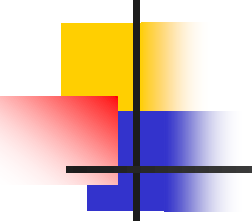

Υπάτη Αρμοστεία του ΟΗΕ

για τους Πρόσφυγες (UNHCR) καθοδηγεί και συντονίζει τη διεθνή δράση για την προστασία των προσφύγων & την εξεύρεση βιώσιμων λύσεων για αυτή,

- Σημείωση: η πρωταρχική ευθύνη προστασίας των προσφύγων βαρύνει τις κυβερνήσεις των χωρών που ζουν οι πρόσφυγες.

Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (ΙΟΜ) ενεργεί με γνώμονα την ασφάλεια / την αξιοπρέπεια των μεταναστών (ιδίως) για: α) την αντιμετώπιση των αυξανόμενων επιχειρησιακών προκλήσεων, β) την έγκαιρη κατανόηση της μετανάστευσης και γ) την αξιοποίηση αυτής για την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη.

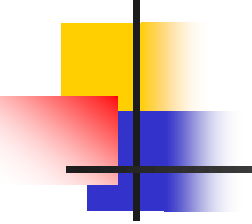

Διεθνές – Περιφερειακό επίπεδο (3 από 6)

**Διεθνές Ταμείο
Επείγουσας Βοήθειας των
Ηνωμένων Εθνών για τα
Παιδιά (UNICEF)** με στόχο
την παροχή μακροπρόθεσμης
ανθρωπιστικής βοήθειας σε
παιδιά, μητέρες και άντρες
που ζουν σε αναπτυσσόμενες
χώρες & την υλοποίηση
αναπτυξιακών
προγραμμάτων.

**Διεθνές Γραφείο Εργασίας
(ILO)** με στόχο την προώθηση
των δικαιωμάτων στην εργασία,
την ενθάρρυνση των
αξιοπρεπών ευκαιριών
απασχόλησης, την ενίσχυση της
κοινωνικής προστασίας, μέσω
του καθορισμού διεθνών
εργασιακών προτύπων, του
σχεδιασμού προγραμμάτων
αξιοπρεπούς εργασίας & της
υπογραφής και κύρωσης
διεθνών συμβάσεων.

Διεθνές – Περιφερειακό επίπεδο (4 από 6)

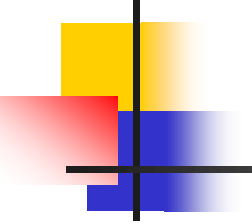
Συμβούλιο της Ευρώπης (ΣΤΕ)

- Επιτροπή των Υπουργών
- Κοινοβουλευτική Συνέλευση
- Γενική Γραμματεία
- Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) &
- Επίτροπος για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

Θεματική: μετανάστευση & διεθνή προστασία

- επισκέψεις μελών της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης και του Επιτρόπου Δικαιωμάτων,
- σύνταξη εκθέσεων με συστάσεις (πρόσβαση σε δικαιώματα / υπηρεσίες & αποφυγή κακών συνθηκών διαβίωσης / εργασίας)

Διεθνές – Περιφερειακό επίπεδο (5 από 6)

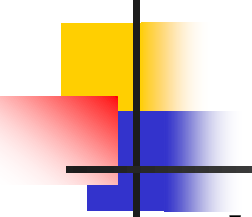
ΟΟΣΑ (OECD)

-
- το Συμβούλιο Υπουργών
  - οι επιτροπές (+/- 300)
  - ο Γενικός Γραμματέας του ΟΟΣΑ &
  - η Γραμματεία του Οργανισμού (θεματικές διευθύνσεις / παρέχει αξιόπιστα δεδομένα)

Ως αποστολή η καθιέρωση διεθνών προτύπων και η εξεύρεση λύσεων.

- International Migration Outlook
- ΟΕ Μετανάστευση

Με αφετηρία την οικονομική πτυχή του φαινομένου και με στόχο την αξιοποίηση της well - managed migration στην ανάπτυξη της οικονομίας των κ-μ του ΟΟΣΑ.

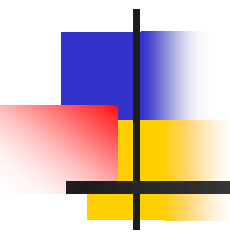

Διεθνές – Περιφερειακό επίπεδο (6 από 6)

Διεθνής Οργανισμός Διακυβ. Διεθνές Κέντρο (ICMPD) Διαβουλεύσεων (IGC)

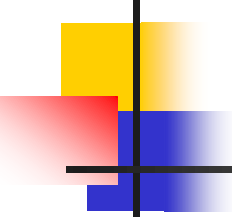
- οργανώνει την επικοινωνία αξιωματούχων και εμπειρογνομόνων των συμμετεχόντων κρατών,
- αναπτύσσει νέες προσεγγίσεις,
- παράσχει συμβουλευτικές υπηρεσίες &
- αποτελεί «αποθετήριο» γνώσης
- συνεργασία με Ευρωπαϊκή Επιτροπή,
- έρευνα και σύνταξη μελετών,
- γραμματειακή υποστήριξη πρωτοβουλιών διακυβερνητικού διαλόγου &
- υλοποίηση προγραμμάτων βελτίωσης δυνατοτήτων στις χώρες προέλευσης

Ευρωπαϊκό επίπεδο (II)

Οι θεσμοί της ΕΕ που εμπλέκονται
στις διαδικασίες διαμόρφωσης της
ευρωπαϊκής μεταναστευτικής
πολιτικής (II1)

Θεσμοί ΕΕ που διαμορφώνουν την ευρωπαϊκή μεταναστευτική πολιτική (1 από 5)

το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Υπό τη σύνθεση του Συμβουλίου Υπουργών ΔΕΥ
  - EMA II (COREPER II)
  - Στρατηγική Επιτροπή για τη μετανάστευση, τα σύνορα και το άσυλο (SCIFA)
  - ΟΕ του Συμβουλίου (λ.χ. μετανάστευση, άσυλο, σύνορα)
  - ΓΓ Συμβουλίου & Νομ. Υπηρεσία
-
- θεσπίζει τη νομοθεσία της ΕΕ σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και σε διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή &
  - συντονίζει τις πολιτικές των κρατών μελών της ΕΕ στα ζητήματα της μετανάστευσης και του ασύλου

Θεσμοί ΕΕ που διαμορφώνουν την ευρωπαϊκή μεταναστευτική πολιτική (2 από 5)

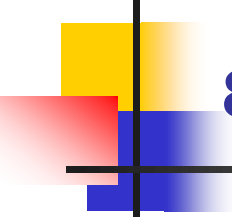

το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο,

ήτοι αρχηγοί
κρατών και
κυβερνήσεων
των κρατών
μελών της ΕΕ

- δεν συνιστά νομοθετικό θεσμικό όργανο της ΕΕ
- δεν διαπραγματεύεται τα νομοθετικά κείμενα
- καθορίζει τους στρατηγικούς προσανατολισμούς του νομοθετικού και επιχειρησιακού προγραμματισμού στο τομέα ΔΕΥ &
- δίνει πολιτικές κατευθύνσεις.

Θεσμοί ΕΕ που διαμορφώνουν την ευρωπαϊκή μεταναστευτική πολιτική (3 από 5)

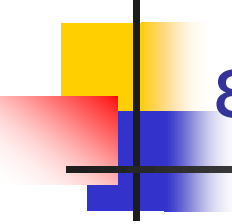

το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

- Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (LIBE)
- Συναρμόδιες επιτροπές (AFET, EMPL, AFCD)
- Ολομέλεια

- θεσπίζει τη νομοθεσία της ΕΕ σε συνεργασία με το Συμβούλιο Υπουργών (ΔΕΥ) και σε διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή
- εγκρίνει τον προϋπολογισμό της ΕΕ

Θεσμοί ΕΕ που διαμορφώνουν την ευρωπαϊκή μεταναστευτική πολιτική (4 από 5)

**η Ευρωπαϊκή
Επιτροπή** έχει
την αποκλειστική
αρμοδιότητα
νομοθετικής
πρωτοβουλίας
στον τομέα της
μεταναστευτικής
πολιτικής

Δίκτυα & ΟΕ (προετοιμασία μελλοντικών
νομοθετικών ή πολιτικών προτάσεων):

- Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μετανάστευσης (EMN)
- ΟΕ για την ελεύθερη κυκλοφορία
- Ομάδα εθνικών σημείων επαφής για την ενσωμάτωση
- Ομάδα εμπειρογνομόνων για τα προγράμματα Golden Visa (ιθαγένεια ή δικαίωμα διαμονής)
- Επιτροπές επαφής για την ενσωμάτωση των Οδηγιών

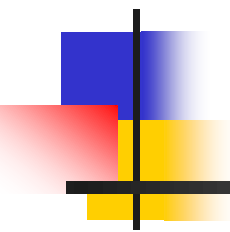
Θεσμοί ΕΕ που διαμορφώνουν την ευρωπαϊκή μεταναστευτική πολιτική (5 από 5)

Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (EESC): μεταφέρει στα θεσμικά όργανα της ΕΕ τις απόψεις και τις προσεγγίσεις των κοινωνικών εταίρων (εργοδότες, εργαζόμενοι, λοιποί κοινωνικοί εταίροι).

Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών (CoR): μεταφέρει στα όργανα της ΕΕ τις απόψεις και τις προσεγγίσεις των τοπικών αρχών (περιφέρειες, δήμοι).

Συμβουλευτικά όργανα της ΕΕ: μη δεσμευτικού χαρακτήρα γνωμοδοτήσεις επί κάθε πρότασης νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Ευρωπαϊκό επίπεδο (II)

Οι θεσμοί της ΕΕ που εμπλέκονται
στις διαδικασίες υλοποίησης της
ευρωπαϊκής μεταναστευτικής
πολιτικής (II2)

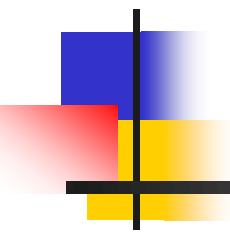
Θεσμοί ΕΕ που εμπλέκονται στην υλοποίηση της ευρωπαϊκής μεταναστευτικής πολιτικής (1 από 2)

- Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή (**FRONTEX** / ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων ΕΕ & επιστροφή),
- Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο (**EASO** / πρακτική συνεργασία κ-μ & παροχή βοήθειας σε κ-μ)
- Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ (**FRA** / συλλογή αντικειμενικών, αξιόπιστων και συγκρίσιμων πληροφοριών & συνδρομή και συμβουλές εμπειρογνομόνων)

Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων (**EDPS**) : αποστολή η διασφάλιση ότι οι οργανισμοί της ΕΕ σέβονται το δικαίωμα στην προστασία της ιδιωτικής ζωής και των προσωπικών δεδομένων

Θεσμοί ΕΕ που εμπλέκονται στην υλοποίηση της ευρωπαϊκής μεταναστευτικής πολιτικής (2 από 2)

- Η Στατιστική Υπηρεσία της ΕΕ (**EUROSTAT** / παροχή υψηλής ποιότητας αξιόπιστων στατιστικών)
- Οργανισμός της ΕΕ για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (**EUROPOL** / υποστήριξη των κ-μ ΕΕ στην καταπολέμηση της διεθνούς εγκληματικότητας και της τρομοκρατίας)
- Οργανισμός της ΕΕ για την Επιχειρησιακή Διαχείριση Συστημάτων Πληροφορικής Μεγάλης Κλίμακας στο χώρο της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης (**EU-LISA** / επιχειρησιακή διαχείριση μεγάλων πληροφοριακών συστημάτων Eurodac, VIS, SIS II)

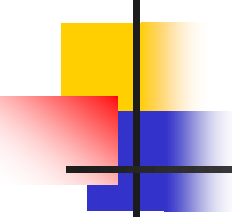

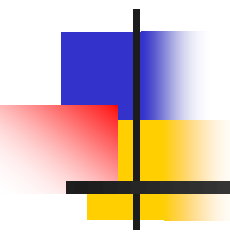
Ευρωπαϊκό επίπεδο (II)

Οι κοινωνικοί εταίροι που
επηρεάζουν τη διαμόρφωση της
ευρωπαϊκής μεταναστευτικής
πολιτικής (II3)

Οι κοινωνικοί εταίροι που επηρεάζουν τη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής μεταναστευτικής πολιτικής

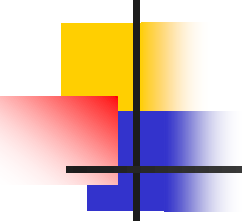
-
- ευρωπαϊκές ενώσεις εργοδοτών και επιχειρηματιών (η μετανάστευση υπό το πρίσμα της οικονομίας, της επιχειρηματικότητας & της ανταγωνιστικότητας)
  - οι ευρωπαϊκές ενώσεις εργαζομένων (ίση μεταχείριση εργαζομένων - αλλοδαπών & γηγενών – και προστασία εγχώριας αγοράς εργασίας)
  - ευρωπαϊκές ενώσεις επαγγελματιών και παραγόντων κοινωνικής οικονομίας, ενώσεις καταναλωτών, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, εθελοντικές ενώσεις και οργανισμοί & επιστημονικές και ακαδημαϊκές ενώσεις (κάθε φορέας με τη δική του οπτική: οικονομική, κοινωνική, εργασιακή, δικαιωμάτων)

Εθνικό επίπεδο

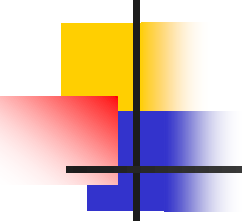
Κεντρική διοίκηση, Περιφερειακή
Διοίκηση & Αυτοδιοίκηση (III)

Εθνικό - κεντρικό επίπεδο (1 από 2)

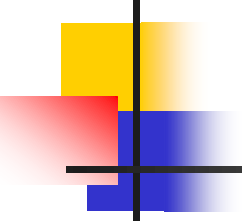
- Υπ. Μετανάστευσης και Ασύλου (νόμιμη μετανάστευση, άσυλο, χρηματοδοτήσεις, ενσωμάτωση και υποδοχή)
- Υπ. Εξωτερικών (θεωρήσεις, προξενική προστασία)
- Υπ. Προστασίας του Πολίτη (σύνορα, επιστροφή, εσωτερική ασφάλεια, οργανωμένο έγκλημα, διακίνηση και εμπορία ανθρώπων, ταυτοποίηση)
- Υπ. Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (φύλαξη των θαλασσίων συνόρων)

Εθνικό - κεντρικό επίπεδο (2 από 2)

- Υπ. Παιδείας και Θρησκευμάτων (ενσωμάτωση των παιδιών στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα & εκμάθηση ελληνικής γλώσσας)
- Υπ. Υγείας (πρόσβαση στην υγεία, υγειονομική υποστήριξη των δομών υποδοχής και φιλοξενίας)
- Υπ. Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (αγορά εργασίας, όγκοι εισδοχής, ασφαλιστικά και εργασιακά δικαιώματα & ενσωμάτωση)
- Υπ. Εσωτερικών και οι περιφερειακές του υπηρεσίες (πρόσβαση στην ελληνική ιθαγένεια μέσω πολιτογράφησης ή άλλων διαδικασιών)

Τοπικό / Περιφερειακό επίπεδο

- Υπηρεσίες αλλοδαπών και μετανάστευσης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας (άδειες διαμονής)
- Υπηρεσίες απασχόλησης των Περιφερειών της χώρας (πρόσβαση αλλοδαπών στην αγορά εργασίας, διαβούλευση για όγκους εισδοχής)

Δήμοι της χώρας: ζητήματα ενσωμάτωσης των μεταναστών σε τοπικό επίπεδο (Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών, Κέντρα Κοινότητας και Κέντρα Ένταξης Μεταναστών).

